

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de mobiliteitshulpmiddelen

Samenvatting

Sedert 1 januari 2019 zijn de mobiliteitshulpmiddelen een onderdeel van de Vlaamse sociale bescherming (VSB). Met dit besluit worden een aantal optimalisaties aangebracht. Dit impliceert wijzigingen van het besluit van de Vlaamse regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (verder in de tekst afgekort als “BVR”).

Hierdoor is er ook een aanpassing nodig van de bijlagen bij het ministerieel besluit van 7 december 2018 betreffende de uitvoering van de Vlaamse sociale bescherming, wat de mobiliteitshulpmiddelen betreft.

Daarnaast zijn er ook een aantal wijzigingen die enkel impact hebben op de bijlagen bij dit ministerieel besluit.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het betreft het beleidsveld Vlaamse sociale bescherming, meer bepaald de pijler mobiliteitshulpmiddelen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- het advies Inspectie van Financiën van 7 juli 2022
- het begrotingsakkoord van xxx
- het WT&T. advies nr. 2022/291 van 8 juli 2022

2. INHOUD

A. BESPREKING VAN HET VOORSTEL

In Vlaanderen zijn de mobiliteitshulpmiddelen sedert januari 2019 ingebed in de Vlaamse sociale bescherming (VSB). Het gaat om een derdebetalersstelsel, waarbij VSB via de zorgkassen de verstrekker vergoedt voor het ter beschikking stellen / afleveren van een mobiliteitshulpmiddel.

Enkel mobiliteitshulpmiddelen die voorkomen op de lijst met erkende producten komen in aanmerking voor terugbetaling, en dat tegen een vast tarief per mobiliteitshulpmiddel. Elk type mobiliteitshulpmiddel heeft een eigen prestatiecode en hieraan zijn verschillende producten (merken) gelinkt.

De voorwaarden voor een tegemoetkoming zijn opgenomen in de prestatielijst (bijlage 1 van het ministerieel besluit van 7 december 2018 betreffende de uitvoering van de Vlaamse sociale bescherming, wat de mobiliteitshulpmiddelen betreft). De prestatielijst bevat het overzicht en de omschrijving van de prestaties waarvoor de Vlaamse sociale bescherming terugbetaling voorziet. De prestatielijst bepaalt per mobiliteitshulpmiddel de indicaties, de technische specificaties en de toegelaten aanpassingen. De lijst met tegemoetkomingen bepaalt vervolgens hoeveel de terugbetaling bedraagt (bijlage 2 van genoemd MB).

In uitzonderlijke omstandigheden kan afgeweken worden van de geldende regelgeving. In dergelijke gevallen wordt een gemotiveerd dossier ingediend bij de Bijzondere Technische Commissie, bijvoorbeeld voor innovatieve producten of voor een bijkomende tegemoetkoming.

Met ingang van 1 januari 2021 werden op advies van de Adviescommissie Mobiliteitshulpmiddelen (AC) een eerste reeks wijzigingen goedgekeurd.

In de loop van 2021 en begin 2022 stelde de Adviescommissie Mobiliteitshulpmiddelen een nieuwe reeks aanpassingen voor aan de regelgeving voor mobiliteitshulpmiddelen. Het agentschap VSB (AVSB) vulde dit aan met eigen voorstellen.

Met het voorliggende voorstel worden nu een aantal verbeteringen voorgesteld. De voorgestelde wijzigingen vergen meestal zowel aanpassingen van het BVR als aan de beide bijlagen bij het MB mobiliteitshulpmiddelen. Daarom worden beide besluiten in deze nota samen besproken.

Volgende wijzigingen aan het BVR worden voorgesteld:

- A. Elektronische hoepelondersteuning voor de manuele rolstoel wordt opgenomen op de prestatielijst (en productlijst)
- B. Wijzigingen aan de voorwaarden voor een tweede manuele rolstoel
- C. Aanpassingen aan handhavingsregels
- D. Expliciteren van de facturatieregels
- E. Aanpassing van de facturatieregels voor het factureren van een testrapport

A. Elektronische hoepelondersteuning voor de manuele rolstoel wordt opgenomen op de prestatielijst (en productlijst)

Bij de start van de integratie van het mobiliteitshulpmiddelenbeleid binnen VSB is gekozen om de aanvraag van een tegemoetkoming voor de aanpassing 'elektronische hoepelondersteuning voor de manuele rolstoel' via de Bijzondere Technische Commissie Mobiliteitshulpmiddelen (BTC MOHM) te laten verlopen.

De voorbije twee jaar heeft de BTC MOHM 724 dossiers behandeld. Voor 184 dossiers werd de prestatiecode 240615 - BTC tegemoetkoming voor een elektronisch aandrijfsysteem manuele rolstoel (te bedienen door de gebruiker) aangevraagd. Dit bedraagt 25% van de BTC dossiers die tijdens 2020 en 2021 werden behandeld.

De kwantiteit van het aantal dossiers wijst niet langer op de behoefte aan een individuele beoordeling van de aanvragen op basis van bijzondere noden of de beoordeling van de aanvragen als 'innovatieve mobiliteitshulpmiddelen'.

Daarom wordt gekozen om het elektronisch aandrijfsysteem in te kantelen in de VSB prestatielijst als aanpassing bij bepaalde types manuele rolstoel voor een volwassene. Er worden hiervoor twee nieuwe prestatiecodes aangemaakt.

B. Wijzigingen aan de voorwaarden voor een tweede manuele rolstoel

Conform BVR art. 334 kan de gebruiker die al een tegemoetkoming heeft gekregen voor zijn mobiliteitshulpmiddel, aanspraak maken op een tegemoetkoming voor de aankoop of de huur van een tweede rolstoel in elk van de volgende gevallen:

- 1° de gebruiker verblijft in een semi-residentiële of residentiële voorziening, zijn rolstoel kan niet worden vervoerd en hij heeft ook thuis een rolstoel nodig;
- 2° de gebruiker moet thuis een verdieping kunnen overbruggen en beschikt daarvoor alleen over een traplift of een rolstoelontogankelijke lift en er zijn geen plannen op korte termijn om het huis volledig rolstoelontogankelijk te maken op de gelijkvloerse verdieping;
- 3° aan de gebruiker is al een tegemoetkoming verleend voor een elektronische rolstoel;
- 4° de gebruiker heeft de rolstoel nodig in het kader van een opleiding, de uitoefening van een job of een daarmee gelijkgestelde dagbesteding en kan bij het besturen van de wagen zijn rolstoel niet zelfstandig meenemen.

Er is een hiaat bij de gebruikers van een elektronische scooter. Met een buitenscooter, en in de meeste gevallen ook met de binnen/buitenscooter, zijn verplaatsingen binnenshuis onmogelijk. Gebruikers met een volledige verplaatsingsstoornis binnenshuis met een (binnen/)buitenscooter hebben dus nood aan een ander mobiliteitshulpmiddel voor gebruik binnenshuis naast hun scooter. Indien zij niet beantwoorden aan één van de voorwaarden uit het BVR art. 334 is dit momenteel onmogelijk; hoewel er soms wel een zeer duidelijke nood is, bijvoorbeeld bij personen met een beenamputatie.

In voorliggend ontwerp zijn de voorwaarden daarom als volgt aangepast:

- 1° de gebruiker verblijft in een semi-residentiële of residentiële voorziening, zijn rolstoel kan niet worden vervoerd en hij heeft ook thuis een rolstoel nodig;
- 2° de gebruiker *is binnenshuis volledig beperkt voor alle verplaatsingen* en moet thuis een verdieping kunnen overbruggen en beschikt daarvoor alleen over een traplift of een rolstoelontogankelijke lift en er zijn geen plannen op korte termijn om het huis volledig rolstoelontogankelijk te maken op de gelijkvloerse verdieping;
- 3° aan de gebruiker is al een tegemoetkoming verleend voor een elektronische rolstoel;
- 4° aan de gebruiker is al een tegemoetkoming verleend voor een elektronische binnen- of buitenscooter of een elektronische buitenscooter en de gebruiker is binnenshuis volledig beperkt voor alle verplaatsingen;
- 5° de gebruiker heeft de rolstoel nodig in het kader van een opleiding, de uitoefening van een job of een daarmee gelijkgestelde dagbesteding en kan bij het besturen van de wagen zijn rolstoel niet zelfstandig meenemen.

C. Aanpassingen aan handhavingsregels

Naar aanleiding van een klacht van een gebruiker heeft AVSB vastgesteld dat de opsomming van de procedures en voorwaarden die de verstrekker moet naleven, zoals opgenomen in artikel 409 en 410 van het BVR, onvolledig is, zodat bij overtredingen van deze procedures en voorwaarden de handhavingsbepalingen niet kunnen worden toegepast.

Met de voorgestelde wijziging wordt de opsomming van de procedures en de voorwaarden die de verstrekker moet naleven vervolledigd.

D. Expliciteren van facturatieregels

Bij een inspectie van de facturatie van een onderneming werd vastgesteld dat een onderneming niet de officiële publieksprijs factureerde terwijl dit wel effectief de bedoeling is.

Bij nazicht van de wetgeving bleek dat met betrekking tot het factureren van de publieksprijs enkel in het decreet bepalingen zijn opgenomen. Daarenboven betreffen het generieke bepalingen die beter verder worden geëxpliciteerd in het BVR.

In dit ontwerp van BVR wordt uitdrukkelijk opgenomen dat indien de publieksprijs groter is dan de tegemoetkoming, het supplement dat aan de gebruiker wordt gevraagd nooit groter kan zijn dan het verschil tussen publieksprijs en tegemoetkoming. In dossiers waar er geen publieksprijs is, omdat het om een product gaat dat niet is opgenomen op de productlijst, wordt verwezen naar het verschil tussen de prijs opgenomen in het bestek en het bedrag van de tegemoetkoming. Ook wordt ingeschreven dat op de tegemoetkoming geen korting mag gegeven worden door de verstrekker.

E. Aanpassing van de facturatieregels voor het factureren van een testrapport

De huidige regelgeving stelt dat een testrapport wordt vergoed bij aanvragen van een elektronische rolstoel, met de voorwaarde dat er slechts één rapport per gebruiker kan vergoed worden. Het testrapport wordt ook enkel vergoed als er effectief een aanvraag voor een elektronische rolstoel wordt ingediend.

De regelgeving zegt momenteel niets over de status van deze aanvraag. De aanvraag kan dus ook geweigerd zijn. Het is uiteraard niet de bedoeling om een testrapport te vergoeden van een aanvraag die werd geweigerd (om welke reden dan ook).

In het ontwerp wordt verduidelijkt dat het moet gaan om een testrapport dat effectief gevolgd wordt door de aanvraag, goedkeuring én aflevering van een elektronische rolstoel.

Naast deze wijzigingen die impact hebben op het BVR, zijn er ook optimalisaties doorgevoerd aan de bijlagen bij het ministerieel besluit. Deze hebben betrekking op:

- F. Aanvullen van de specifieke indicaties bij de actief rolstoel in de prestatielijst
- G. Wijziging van omschrijving in de prestatielijst voor een stoepklimmer
- H. Herziening tegemoetkoming voor een standaard duwwandelwagen – type buggy groot formaat (type kinderroelstoel)
- I. Opname van prestatiecode voor taxihaken
- J. Verwijderen van passages die verwijzen naar niet-producteigen aanpassingen in de prestatielijst

F. Aanvullen van de specifieke indicaties bij de actief rolstoel in de prestatielijst

Om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming voor een tweede rolstoel moet de gebruiker voldoen aan de voorwaarden beschreven in het BVR, art. 334. Daarnaast moet de gebruiker, conform de prestatielijst, ook beantwoorden aan de functionele criteria van het type tweede manuele rolstoel.

Hierdoor is het onmogelijk voor een gebruiker met een eerste manuele modulaire rolstoel om een tweede manuele actief rolstoel aan te vragen. Gelet op het feit dat de tegemoetkoming voor een tweede modulaire rolstoel gelijk is aan de tegemoetkoming van een tweede actief rolstoel, wordt een tweede actief rolstoel mogelijk gemaakt voor gebruikers die voldoen aan de indicaties van een manuele modulaire rolstoel.

De specifieke indicaties bij de actief rolstoel worden in de prestatielijst dan ook aangepast.

G. Wijziging van omschrijving in de prestatielijst voor een stoepklimmer

De huidige omschrijving van de aanpassing 'stoepklimmer' laat toe dat elk type elektronische rolstoel hiermee kan worden uitgevoerd. Deze aanpassing is echter enkel functioneel bij elektronische rolstoelen met achterwielaandrijving.

De omschrijving van de stoepklimmer wordt in de prestatielijst aangepast.

Voorwiel aangedreven en middenwiel aangedreven elektronische rolstoelen zullen hierdoor niet meer in aanmerking komen.

H. Herziening tegemoetkoming voor een standaard duwwandelwagen – type buggy groot formaat (type kinderrolstoel)

De tegemoetkoming voor standaard duwwandelwagens – type buggy groot formaat (type kinderrolstoel) is niet in verhouding met de tegemoetkoming voor standaard duwwandelwagens (type kinderrolstoel). De Bijzondere Technische Commissie MOHM wordt geconfronteerd met hoge publieksprijzen en aanvragen voor bijkomende tegemoetkomingen.

De tegemoetkoming voor prestatiecode 225053 (Standaard duwwandelwagen - type buggy groot formaat (type kinderrolstoel)) wordt daarom aangepast in bijlage 2 van het MB.

Op 1/1/2022 bedroeg de tegemoetkoming 492,75 euro. De tegemoetkoming wordt gelijkgesteld aan de tegemoetkoming voor prestatiecode 220197 (Standaard duwwandelwagen (type kinderrolstoel)).
Op 1/1/2022 bedroeg de tegemoetkoming 1.319,48 euro.

I. Opname van prestatiecode voor taxihaken in de VSB prestatielijst

Momenteel wordt de aanpassing 'taxihaken' op een modulaire duwwandelwagen aangevraagd via de BTC als 'aanpassing niet opgenomen op de productlijst'.

De taxihaken worden ingekanteld in de VSB prestatielijst als een aanpassing bij een modulaire duwwandelwagen. De tegemoetkoming zal 140,00 EUR per set taxihaken bedragen. De aanvraag voor taxihaken zal vervolgens een aanvraagprocedure doorlopen via Zorgkas en Zorgkassencommissie. Dit betekent een administratieve vereenvoudiging met een kortere procedure voor gebruiker en verstrekker en bovendien een ontlasting van de BTC.

Dit wordt wel beperkt tot de modulaire duwwandelwagen, omwille van het feit dat andere types van duwwandelwagens plooibaar zijn en niet veilig in de wagen kunnen gefixeerd worden.

J. Verwijderen van passages die verwijzen naar niet-producteigen aanpassingen in de prestatielijst

Sinds 26 mei 2021 is de nieuwe Europese verordening voor medische hulpmiddelen (Medical Device Regulation, MDR) van kracht. Hoewel de MDR-regels niet de verantwoordelijkheid zijn van het Agentschap VSB, moeten we er wel voor zorgen dat de VSB regelgeving niet in tegenspraak is met de MDR. De Adviescommissie MOHM heeft haar bezorgdheid uitgesproken over wie de verantwoordelijkheid draagt bij bijvoorbeeld het combineren van aanpassingen van verschillende fabrikanten en aanpassingen “op maat”.

Daarom zijn de passages in de prestatielijst die verwijzen naar ‘niet-producteigen’ aanpassingen verwijderd.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 van het wijzigend besluit zorgt ervoor dat indien een gebruiker met een snel degeneratieve aandoening een elektronische hoepelondersteuning aanvraagt, dit via de uitgebreide plus procedure moet aanvragen en niet via de versnelde “vereenvoudigde procedure”. Dit is nodig omdat het bedrag van de elektronische hoepelondersteuning te groot is om niet te laten beoordelen door een zorgkasmedewerker of de zorgkassencommissie (wat wel het geval is bij een vereenvoudigde aanvraag).

Artikel 2 van het wijzigend besluit zegt dat een elektronische hoepelondersteuning dient aangevraagd te worden conform de uitgebreide plus procedure.

Artikel 3 zorgt ervoor dat een testrapport enkel kan gefactureerd worden als de elektronische rolstoel ook effectief werd afgeleverd. Een uitzondering is toegelaten wanneer de gebruiker komt te overlijden na de goedkeuring, maar vóór de elektronische rolstoel is kunnen afgeleverd worden.

Artikel 4 bepaalt dat er afzonderlijke hernieuwingstermijnen zijn voor de elektronische hoepelondersteuning en dat de elektronische hoepelondersteuning dient aangevraagd te worden conform de uitgebreide plus procedure. Tijdens de hernieuwingstermijn van de elektronische hoepelondersteuning kan er geen tegemoetkoming worden gegeven voor een elektronische rolstoel of elektronische scooter, tenzij er sprake is van een voortijdige hernieuwing omwille van pathologische wijziging.

Artikel 5 bepaalt dat de teller voor het uitgebreide forfait voor onderhoud- en herstellingskosten niet wordt aangevuld indien er een elektronische hoepelondersteuning wordt goedgekeurd.

Artikel 6 zorgt ervoor dat gebruikers die een elektronische scooter hebben ontvangen, ook in aanmerking komen voor een tweede manuele rolstoel, indien de gebruiker binnenshuis volledig beperkt is voor alle verplaatsingen.

Artikel 7 zorgt ervoor dat de gebruiker nooit meer moet betalen dan de supplementen die zijn bepaald conform de productlijst of het bestek (in de gevallen waar het gaat om een aanvraag van een product dat niet is opgenomen op de productlijst). Daarnaast voorkomt dit artikel dat de onderneming of de verstrekker kortingen toestaat op de VSB-tegemoetkoming.

Artikel 8 tot en met artikel 11 zorgen ervoor dat de handhavingprocedure in werking kan treden bij het niet naleven van de regelgeving, opgenomen in boek 2, deel 2.

Artikel 12 vervangt de bijlage 2 bij het BVR van 30 november 2018 door een nieuwe bijlage waarin de hernieuwingstermijnen van de elektronische hoepelondersteuning zijn toegevoegd.

Artikel 13 vervangt de bijlage bij het BVR van 30 november 2018 door een nieuwe bijlage waarin een 8e artikel is toegevoegd die bepaalt welke inlichtingen en documenten er noodzakelijk zijn bij de productfiche van een elektronische hoepelondersteuning.

Artikel 14 legt de inwerkingtreding van bovenvermelde wijzigingen vast op 1 januari 2023.

Artikel 15 bepaalt welke minister er is belast met de uitvoering.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Hieronder volgt een overzicht van de voorgestelde maatregelen en de verwachte budgettaire impact:

Thema	Voorstel	Wijziging	Budgettaire impact
Elektrische hoepelondersteuning voor de manuele rolstoel	Opname van prestatiecode voor een elektronisch aandrijfsysteem in de VSB prestatie lijst	BVR BVR: bijlage 2 + bijlage 5 MB: bijlage 1 + bijlage 2	geen
Tweede rolstoel bij elektronische scooter	Wijzigen van voorwaarden uit het BVR art. 334	BVR	238.000 EUR uitgaven voor huidige potentiële begunstigden, op kruissnelheid 40k euro (1/6)
Aanpassing van de handhavingsregels	Wijzigen van het BVR art. 409 en art. 410	BVR	geen
Expliciteren van de facturatieregels	Opname van bepalingen met betrekking tot facturatie in het BVR	BVR	geen
Factureren van het testrapport	Wijzigen van het BVR art. 311, §3	BVR	2.000 EUR minuitgaven
2 ^{de} actief rolstoel mogelijk maken voor gebruiker die voldoet aan de indicaties van een manuele modulaire rolstoel	Aanvullen van de specifieke indicaties bij de actief rolstoel in de prestatie lijst	MB: bijlage 1	geen

Aanpassing prestatie lijst voor stoepklimmer	Wijzigen van omschrijving in prestatie lijst	MB: bijlage 1	41.000 EUR minuitgaven
Herziening tegemoetkoming voor een standaard duwwandelwagen – type buggy groot formaat (type kinderrolstoel)	Verhogen van tegemoetkoming zodat dit gelijkstaat aan de tegemoetkoming voor prestatiecode 220197 'Standaard duwwandelwagen (type kinderrolstoel)	MB: bijlage 2	17.000 EUR uitgaven
Taxihaken op modulaire duwwandelwagen	Opname van prestatiecode voor taxihaken in de VSB prestatie lijst	MB: bijlage 1 + bijlage 2	3.000 EUR uitgaven
MDR	Verwijderen van passages die verwijzen naar niet-producteigen aanpassingen in de prestatie lijst	MB: bijlage 1	geen

Totaal voorstellen via wijziging BVR: 236 K uitgaven in het eerste jaar, nadien 38 K uitgaven
Totaal voorstellen enkel via wijziging MB: 21 K minuitgaven
Totale budgettaire impact van de voorstellen: 215 K uitgaven in het eerste jaar, nadien 17 K uitgaven.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verstrekt op 7 juli 2022.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 16 augustus 2022.

B. ESR-TOETS

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring wordt het advies van de Raad van State gevraagd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
2. de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS